

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcüstan Cumhuriyeti  
Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Uygun  
Bulunduğuna Dair Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 21.3.1995 Sayı : 22234)

**Kanun No.**  
**4100**

**Kabul Tarihi**  
**9.3.1995**

MADDE 1. – 30 Temmuz 1992 tarihinde Tiflis'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcüstan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**  
**İLE**  
**GÜRCÜSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**  
**ARASINDA**  
**DENİZCİLİK ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcüstan Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan sonra Âkit Taraflar olarak adlandırılacaktır.)

Âkit Taraflar arasındaki ilişkileri desteklemek ve geliştirmek ve denizcilik ilişkileri sahasındaki işbirliğini düzenli bir şekilde kuvvetlendirmeyi arzu ederek,

Aralarındaki ticarî mübadelenin gelişmesi arzusuyla,

Eşitlik, karşılıklı yarar ve yardım ilkelerine uygun olarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

**MADDE 1. – AMAÇLAR**

İşbu Anlaşmanın amacı :

- Âkit Taraflar arasındaki denizcilik ilişkilerinin geliştirilmesi
- En iyi seyrüsefer koordinasyonunun sağlanması ve denizde güvenliğin geliştirilmesi,
- Deniz taşımacılığının gelişmesine zarar verecek tedbirlerden kaçınılması,
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Projesi ruhunda yer alan ilke ve amaçları da göz önünde bulundurarak, Âkit Taraflar arasındaki ticarî ve ekonomik ilişkilerin gelişmesine genel olarak katkıda bulunulması,
- Gemi yapımı ve onarımı alanında işbirliğinde bulunulmasıdır.

**MADDE 2. – TANIMLAR**

İşbu Anlaşmanın amaçlarına uygun olarak :

1. "Âkit Taraf gemisi" terimi bir Tarafın gemi tesciline kayıtlı bulunan ve o Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak bayrağını taşıyan bütün ticaret gemileri anlamına gelmektedir.

Ancak, bu terim

a) Savaş gemileri ve kamu kuruluşları tarafından ticarî amaçlar dışında dizayn edilen ve kullanılan gemilerle

b) balıkçı gemilerini kapsamaz.

2. "Gemi Mürettebatı Üyesi" terimi, mürettebat listesi de dahil olan ve seyir esnasında geminin yönetimi, işletilmesi ve bakımına ilişkin fonksiyonların yerine getirilmesi amacıyla gemide istihdam edilmiş bulunan kaptan ve diğer herhangi bir kişi anlamındadır.

#### MADDE 3. – UYGULAMA ALANI

İşbu Anlaşma, bir taraftan kara suları da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti sınırları, diğer taraftan kara suları da dahil olmak üzere Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti sınırları dahilinde uygulanır.

Bununla birlikte, işbu Anlaşmanın hükümleri, kabotaj ve uluslararası deniz trafiğine açık olmayan limanlara, Âkit Taraflardan her birinin kanunları ile saklı tutulan faaliyetlere, özellikle liman hizmetleri hükümlerine, romörkaj kılavuzluk, kurtarma ve denizde yardım, Âkit Tarafların kararlarında yapılan balıkçılık faaliyetlerine ve iç su yolu taşımacılığına uygulanmayacaktır. Âkit Taraflar, seyrüsefer serbestliği prensibine verdikleri önemi teyit ederler ve uluslararası seyrüsefer gelişmesine mani olabilecek tedbirleri almaktan kaçınmayı kabul ederler.

#### MADDE 4. – LİMANLARDA GEMİLERE UYGULANACAK MUAMELE

1. Âkit Taraflardan her biri kendi limanlarında, diğer tarafın gemilerine limana kabul, serbestçe giriş, kalış ve ayrılış, liman kolaylıklarından faydalanılması ve seyrüseferle ilgili diğer kolaylıkların sağlanması ve gemiler, mürettebat, yolcular ve yükleri için ticarî işlemler konusunda kendi gemilerine tanıdığı muamelenin aynısını yapmayı garanti eder.

Bu hüküm, özellikle yükleme ve boşaltma için rıhtımlarda yer ve kolaylıklar verilmesine uygulanır.

2. Âkit Taraflardan her biri diğer tarafın gemilerine yürürlükte bulunan liman tarifelerinde yer alan ve yabancı bayrak gemilerine uygulanması öngörülen liman tarife ve ücretleri konusunda ayrım gözetmeyen bir muamele yapılması hususunu garanti ederler.

3. Âkit Taraflar, kendi kanunları ve liman mevzuatları çerçevesinde, gemilerin limanlarda bekleme sürelerinin imkânlar dahilinde kısaltılması için gerekli tedbirleri alacaklar ve söz konusu limanlarda yürürlükte bulunan idarî gümrük ve sağlık işlemlerinin basitleştirilmesini sağlayacaklardır.

#### MADDE 5. – GEMİLERİN TABİİYETİ VE GEMİ BELGELERİ

1. Âkit Taraflardan her biri, diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından kendi kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak düzenlenmiş olup diğer Âkit Taraf gemilerinde bulunan belgelerde belirtilen gemilerin tabiiyetini tanıyacaklardır.

2. Âkit Taraflardan birinin yetkili makamları tarafından kendi bayrağını taşıyan gemiler için verilen veya tanınan belgeler diğer Âkit Taraf tarafından da tanınacaktır.

3. Gemilerin Tonajlarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesi (1969) veya yürürlükteki mevzuata uygun olarak düzenlenmiş tonaj belgelerine sahip Âkit Taraflardan her birinin gemileri, diğer Âkit Tarafın limanlarında tekrar ölçüm işlemlerinden muaf tutulacaklardır.

Âkit Taraflardan birini tonaj ölçme sistemini değiştirmesi halinde, bu Âkit Taraf eşdeğer şartları belirlemek amacıyla diğer Âkit Tarafı bu değişikliklerden haberdar edecektir.

#### MADDE 6. – GEMİ ADAMI KİMLİK BELGELERİ

Âkit Taraflardan her biri diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından verilmiş olan gemi adamlarının kimlik belgelerini tanıyacak ve bu belgeleri taşıyanlara 7 ve 8 inci maddelerde şartları belirtilen hakları sağlayacaktır. Söz konusu kimlik belgeleri Türkiye Cumhuriyeti yönünden, "The Seamen's Identity Card - Gemiadamı Cüzdanı" ve Gürcistan Cumhuriyeti yönünden "Seafare's Passport"dur.

#### MADDE 7. – KONAKLAMA LİMANINDA DENİZCİLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

6 ncı maddede zikredilen kimlik belgelerine sahip olan şahıslar isimleri mürettebat listesinde ve gemi kaptanı tarafından yetkili makamlara sunulan personel listesinde yer almak şartı ile gemi limanında bulunduğu sürede, vize almaksızın, karaya çıkabilir ve uğrak limanının bulunduğu "bölge" ve/veya "belediye" hudutları içinde konaklayabilirler.

Karaya çıkış ve gemiye dönüşlerde bu kişiler düzenleyici kontrollere uyacaklardır.

#### MADDE 8. – GEMİ ADAMLARININ TRANSİT GEÇİŞ VE KONAKLAMA HAKLARI

1. 6 ncı maddede zikredilen kimlik belgesine sahip herhangi bir şahıs, kullanılan ulaşım aracının türüne bakılmaksızın aşağıdaki haklara sahip olacaktır.

a) Seyahat masraflarının karşılanması suretiyle kabul edilmesi garanti edilen ülkeye doğrudan gitmek için ülkeden çıkış hakkı;

b) Ülkedeki belirli bir limanda belirli bir gemiye katılmak üzere, Âkit Taraflardan birinin ülkesine giriş hakkı;

c) Ülkedeki belirli bir limanda bulunan belirli bir gemiye katılmak üzere veya bulunulan bir gemiden Âkit Taraflardan birinin limanında bulunan diğer bir gemiye veya ülke dışındaki bir gemiye transfer olmak üzere, Âkit Taraflardan birinin hudutlarından geçiş hakkına sahip olacaktır.

2. Paragraf 1'de belirtilen bütün hallerde, kimlik belgelerinin Âkit Taraf ülke vizesini taşıması gereklidir. Bu vize mümkün olduğu kadar çabuk verilecektir.

3. Paragraf 1'de belirtilen kimlik belgelerini taşıyan bir gemi adamı, diğer Âkit Tarafın limanında sağlık sebepleri, hizmet amaçları veya yetkili otoritelerce geçerli sayılan başka nedenlerden dolayı gemiden ayrıldığı takdirde bu ikinci taraf ilgili şahısa hastaneye kaldırıldığında ülkede kalmak, kendi ülkesine dönmek veya ulaşım aracının türüne bakılmaksızın diğer bir katılma limanına gitmek için gerekli izin verecektir.

4. Yukarıda paragraf 1'de sıralanan amaçlar için, madde 6'da belirtilen kimlik belgelerine sahip ancak Âkit Taraflardan birinin tabiiyetine sahip olmayan şahıslara kimlik belgelerini veren diğer Âkit Tarafın ülkeye kabul konusunda garanti vermesi kaydıyla gerekli giriş ve transit geçiş vizelerinin verilmesi sağlanacaktır.

5. Madde 6 ve 7 ile işbu maddenin yukarıda zikredilen hükümlerine hâlel getirmeksizin yabancıların ülkeye giriş ikamet ve çıkarılmaları ile ilgili, Âkit Tarafların ülkelerinde yürürlükte bulunan hükümler geçerli kalacaktır.

6. Âkit Taraflar, yukarıda sözü edilen gemi adamı belgelerine sahip olan ancak sakıncalı kabul edilen kişilerin kendi ülkelerine girişlerini yasaklama hakkını saklı tutarlar.

### MADDE 9. – GEMİ MÜRETTEBATI HAKKINDA HUKUKÎ KOVUŞTURMA

1. Âkit Taraflardan birinin adlı makamları, geminin bayrağına taşıdığı tarafın yetkili diplomatı veya konsolosluk memurunun rızası olmadıkça, diğer taraf gemisi mürettebatının denizcilik hizmet sözleşmesinden doğan ihtilaflarına bakma konusunda yetkili olmayacaklardır.

2. Âkit Taraflardan birinin gemisinin mürettebatından biri, gemi diğer Âkit Tarafın karasularında bulunduğu sırada gemide suç işlese, geminin bulunduğu yerdeki devletin yetkili makamları aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere diğer devletin yetkili diplomasi veya konsolosluk memuru- nun rızası olmaksızın bu kişi hakkında kovuşturmaya gitmeyeceklerdir :

- a) Suçun sonuçları geminin bulunduğu ülkeyi etkiliyorsa,
- b) Suç kamu düzenini veya güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ise, veya
- c) Suç mürettebat dışında bir kişiye karşı işlenmişse veya
- d) Suç kovuşturmasının uyuşturucu madde trafiğini durdurmak için zorunlu olması halinde.

3) Bu maddenin 2 nci paragrafındaki hükümler yetkili makamların yabancı uyrukların girişleri, gümrük ve sağlık, gemilerin ve limanların güvenliğinin kontrolü ile ilgili tedbirler, insan hayatının korunması ve yük güvenliği ve deniz çevresinin korunması ile ilgili kanun ve kuralların uygulanmalarına yönelik konulardaki haklarına hanel getirmeyecektir.

### MADDE 10. – TEHLİKEDE BULUNAN GEMİLER

1. Âkit Taraflardan birinin gemisinin, diğer Âkit Tarafın karasularında veya sahile yakın yerlerde karaya vurmaya veya oturması veya herhangi bir hasara uğraması halinde, bu Âkit Tarafın yetkili makamları;

— Geminin bayrağını taşıdığı ülkenin diplomasi veya konsolosluk yetkilisine haber vererek yükümlülüklerini yerine getireceklerdir.

— Kendi bayrağını taşıyan bir gemiye yapabileceği koruma ve yardımı, söz konusu gemi, mürettebat, yolcular ve gemi yüküne karşı sağlayacaklardır.

2. Bir gemi hasara uğradığı takdirde, içindeki yük ve malzemeler, yerinde kullanılmadığı veya kullanmak üzere yerinden çıkarılmadığı sürece, gümrük rüsumlarından muaf tutulacaktır.

3. Kurtarma işlemleri ve düzenlenmesi S.A.R. Uluslararası Sözleşmesine (IMO 1979) göre ve ilgili millî kanunlara uygun olarak yapılacaktır.

### MADDE 11. – GEMİCİLİK ŞİRKETLERİNİN GELİR VE DİĞER ALACAKLARININ TRANSFERİ

1. Âkit Taraflardan her biri, diğer Âkit Tarafın gemicilik şirketlerinin kendi ülke sınırları içinde, deniz taşımacılığından doğan gelir ve diğer kazançlarını, ödemelerini yapmak amacıyla kullanma imkânı sağlayacaklardır.

2. Âkit Taraflardan her biri, aynı şirketlere, kendi ülkesinde yapılan ve yukarıda sözü edilen tüm ödemeler düşüldükten sonra, anılan gelir ve diğer alacaklarını transfer etme hakkını kendi millî kanun ve yönetmeliklerine göre tanırlar.

3. Âkit Taraflardan her biri bu çeşit transferleri kolaylaştıracaktır.

### MADDE 12. – SEYRUSEFER VE İŞBİRLİĞİ HAKLARI

1. Bu Anlaşmanın yürütülmesinden sorumlu Âkit Tarafların yetkili makamları :

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Ulaştırma Bakanlığı,

— Gürcüstan Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Ulaştırma Bakanlığıdır.

Âkit Tarafların her biri, bu Anlaşmanın maddelerinin uygulanmasını temin etmek üzere gerekli tedbirleri alacak ve diğer Âkit Tarafın yetkili makamları ile ulusal kanunları ve mevzuatına göre gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla görüşmelerde bulunacaklardır.

2. Âkit Taraflar, uluslararası düzeydeki taahhütlerine hâlel getirmeksizin aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır :

a) Ülkelerindeki denizcilik örgütleri ve şirketleri arasındaki denizcilik ilişkilerini geliştirmek ve iki ülke arasındaki deniz trafiğinin düzenli büyümesini engelleyecek zorlukları gidermek amacıyla yakın işbirliğinde bulunmak,

b) Çeşitli denizcilik faaliyetlerinde personel mübadelesi ve eğitimi; denizde, limanlarda, ticarî malların akışını hızlandırmak ve kolaylaştırmak, deniz ticaret filoları arasında işbirliğini güçlendirmek amacıyla bilgi teati etmek,

c) Karşılıklı denizcilik mübadelesinin gelişimini engellemek eğiliminde bulunan engel ve diğer şartları kaldırmak,

d) Bu denizcilik mübadelesinden doğan faaliyetlerle ilgili olarak boğazlardan ve karasularından geçişe ilişkin tavsiye ve belgeleri teati etmek.

3. Bu anlaşmanın etkin olarak uygulanması ve karşılıklı ilgiye dayanan diğer gemicilik meselelerinin ele alınması için bir ortak komisyon tesis edilmiştir. Bu komisyon taraflardan birinin talebi üzerine toplanacaktır.

#### MADDE 13. – UYUŞMAZLIK

İşbu Anlaşmanın uygulanması ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, Âkit Tarafların yetkili makamları arasında karşılıklı anlayış içerisinde çözümlenecektir. Uyuşmazlık devam ettiği takdirde, uyuşmazlıklar diplomatik yollardan çözümlenecektir.

#### MADDE 14. – YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ - SÜRE - FESİH

1. İşbu anlaşma, Âkit Tarafların kendi mevzuatlarına göre yerine getirilmesi gerekli formalitelerin tamamlanması ve diplomatik kanaldan karşılıklı tebliğden sonra yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra 3 yıl için geçerli olacak, Âkit Taraflardan biri tarafından yürürlük süresi bitmeden altı ay önce bir fesih ihbarında bulunulmadıkça kendiliğinden birer yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır.

3. Bununla birlikte, işbu Anlaşma diplomatik yoldan feshedilebilir; böyle bir durumda fesih bildiriminin diğer Âkit Tarafınca alınmasını takip eden altı ay sonra Anlaşma sona erecektir.

Tiflis'te 30 Temmuz 1992 tarihinde Türkçe, Gürcüce ve İngilizce dillerinde bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

Yorum konusunda uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Hükümetleri tarafından gereken şekilde yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

GÜRCÜSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
36	109	163
65	4	310
81	84	130,133,198:202

I. – Gerekçeli 695 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/548